

Rapport Vård på distans och mobila lösningar

Den här uppföljningsrapporten är en beskrivning av de olika pågående aktiviteter och projekt inom det som vanligtvis kallas Vård på distans eller distansoberoende teknik. Den innehåller en kort mer teknisk del men huvuddelen av rapporten beskriver de verktyg som vi har och de utvecklingsaktiviteter och projekt som genomförts och de som fortfarande pågår.

De olika aktiviteterna och de projekt som pågår har pågått under de senaste åren har i förhållande till andra regioner inom landet positionerat Region Jämtland Härjedalen som en av de mer framträdande inom e-hälsoområdet enligt några av de stora företagen inom området. Exempel på företag som uttalar sig positivt om regionen är exempelvis Sigma och Microsoft men det finns även andra exempel.

Organisation

Denna del beskriver några av de insatser som görs organisatoriskt för att dels öka regionens kunskap kring vård på distans och digitaliseringen som helhet.

Styrgrupp digitalisering

För att öka digitalisering har styrgrupp digitalisering Hälso- och sjukvård skapats. Syftet är för att öka kunskapsspridningen internt och för att kunna hantera och prioritera nyinkomna förslag via en ny process eller planera om pågående aktiviteter.

Rekrytering utvecklings och digitaliseringsenheten

Till den nystartade enheten Utvecklings- och digitaliseringsenheten har redan befintliga tjänster med starka inslag av digitalisering knutits. Utöver detta har två nya verksamhetsutvecklare-digitalisering rekryterats samt även en enhetschef.

Styrgrupp VpD Norrlandstingen

Det finns stora vinster och stort behov av samordning mellan de fyra norrlandstingen inom området för vård på distans och digitalisering. En styrgrupp för detta har skapats med representanter ifrån samtliga regioner / landsting. Spannet på frågorna är stort och rör sig bl a om ekonomiska ersättningsmodeller, juridik och IT-säkerhet för att öka samsyn på dessa frågor och minska dubbelarbete.

Stöd och behandling

Stöd och behandling är en interaktiv webbaserad behandlingsplattform som utvecklats nationellt och kan enklast beskrivas som vårdens "app-store".

En behandling går till så att patienter efter ett möte med (behandlaren har minst genomgång KBT steg 1 utbildning) får efter överenskommelse ett behandlingsprogram tilldelat. Patienten kan då med hjälp av en dator eller surfplatta logga in med bankid och ta del av behandlingsprogrammet. Ett behandlingsprogram består av olika moment som kan vara en kortare film, text eller självskattning. Vårdpersonalen loggar in med sithskort och tar del av patientens skattningar och frågor och när patienten är klar med ett moment så öppnar personalen upp nästa steg i behandlingen.

De program som finns upphandlade och tillgängliga för regionens behandlare idag är

- Depressionshjälpen
- Ångesthjälpen
- Sovhjälpen
- Oroshjälpen
- Stresshjälpen

Video generellt

Tekniskt Bakgrund och gemensamma beslut

Alla landsting insåg för ett tiotal år sedan att gemensamma beslut i val av teknik och olika bakomliggande komponenter gynnar alla så att de olika systemen i respektive landsting lättare kunde komma i kontakt med varandra. Det finns några olika leverantörer och i dagligt tal används benämningen Videosystem för dessa. Den tekniken är väl förankrad nationellt och är fortfarande högaktuell landstingen /regionerna i landet.

De bokningsbara konferensrummen på Östersunds sjukhus har blivit moderniserade och därmed mycket enklare att använda och i samtliga bokningsbara konferensrum används de senaste versionerna av denna teknik

Ute i primärvården och hos folktandvården har även denna nyare och moderna teknik installerats och totalt sett finns nu närmare 200 olika konferenssystem installerade.

Skype for business

Under 2017 togs beslutet att vår region skulle gå över till att använda Microsoft senaste och modernaste programvara som kallas Office365. I den programvarusviten ingår en video/samarbetsprogramvara som har namnet Skype for business.

Denna samarbetsprogramvara har snabbt vunnit marknadsandelar gentemot de traditionella videosystemen. En initialt tekniskt men i slutändan pedagogisk utmaning är att denna programvara inte utan tillägg kan koppla upp sig mot de lösningar som landsting / regioner standardiserat kring.

Regionen har upphandlat och drift satt en lösning som gör det möjligt att ansluta till ett videomöte som regionen anordnar med skype för business. Detta är beskrivet mer i detalj under kapitlet Brygga Cisco Meeting.

Brygga Cisco Meeting

För att vara fler än två parter i ett videomöte behövs en brygga användas som kopplar ihop de olika enheterna. Under 2017 pågick upphandling och installationsarbete för att möta de nya krav som ställs på kapacitet och på funktion. Den lösning som installerats har högre kapacitet än tidigare och kan koppla ihop våra traditionella videosystem och skype for business. Utöver detta så går det också att ansluta till ett videomöte ifrån en dator med vissa typer av webbläsare, som Chrome, Safari och Microsoft Edge (beta). Detta gör att det följd möjligt att vara deltagare i ett videomöte som regionen anordningar ifrån valfri plats med dator, surfplatta eller mobiltelefon.

Statistik

Antalet uppkopplingar och uppkopplade minuter ökar kontinuerligt. Idag finns tre olika videolösningar och en jämförelse bakåt blir inte korrekt eftersom det dels har funnits tekniska störningar under 2018 då inte insamling av information inte varit korrekt samt att den information som de olika lösningar lämnar ifrån inte är lika.

Under 2016 gjordes 2357 uppkopplingar, vilket ökade till 6973 2017. De senaste 180 dagarna har 6643 uppkopplingar gjorts och det är endast i en av de tillgängliga tjänsterna, nämligen Skype för företag vilket kan ses som att användningen av dessa tjänster fortsätter att öka mycket fort.

eVisit

eVisit är en lösning som ger vårdpersonalen möjlighet att boka och starta ett videomöte med patient direkt ifrån vårdsystemet Cosmic. Patienten ansluter till mötet med hjälp av sin dator, telefon eller platta via en mobilapp som heter "Min Hälsa. Det går också att ansluta via 1177 där patient dels kan se de bokade "online" möten som finns inbokade och tre timmar innan besöket så får patienten tillgång till den länk som behövs för att kunna ansluta till mötet. De nödvändiga tekniska uppgraderingarna som behövts göras är klara och bredare införande för olika enheter pågår.

eHälsocentrum

eHälsocentrum är en kontorsyta för att öka samarbetet med kommuner, företag och akademi. eHälsocentrum bildades utifrån tanken att utmaningarna i vår geografi, demografi och ekonomi är för stora för att vi tillräckligt snabbt ska lösa dem själva. Vi behöver samarbetspartners för att skapa en hållbar och snabb utveckling. Genom en samlokalisering kan vi enklare driva våra samarbetsprojekt och kontinuerligt skapa ett informationsutbyte mellan de olika parterna. På eHälsocentrum sitter bl a regionens projektkontor som

framgångsrikt sökt extern finansiering som resulterat i 3cCloud, Vältel och HS-Monitor. På företagssidan har bl a företag som Tieto, Sigma, Microsoft, Cambio, Ortivus, Phenix ID m fl kontorsplatser.

C3Cloud

3cCloud är ett EU-Horizon 2020. Projektet fokuserar på patienter som har två eller fler av diagnoserna diabetes, hjärtsvikt, njursvikt och depression. Region Jämtland Härjedalen är ett av tre områden där den nya vårdguiden ska testas i verksamheten. De andra två är Warwick i sydöstra England och spanska Baskien. Arbetet leds av engelska University of Warwick. Övriga partners är Empirica (Tyskland), EuroRec (Frankrike), Inserm (Frankrike), Kronikune (Spanien), Medixine (Finland), Osakidetza (Spanien), SRDC (Turkiet), South Warwickshire NHS Foundation Trust (Storbritannien), Cambio (Sverige), Örebro universitet och Region Jämtland Härjedalen.

HS-Monitor

HS-Monitor är ett EU-Horizon2020. En projektansökan submittades i november 2018. EU-kommissionen beviljade ansökan och projektet planeras starta i höst. HS-Monitor är ett upphandlingsprojekt som rör innovativa digitala lösningar mot hypertoni (kardiologen).

Vältel

Vältel är ett EU-interregprojekt. Ett välfungerande projekt som är i sin slutfas, med planerat avslut 31/12 2019. Namnet står för välfärdsteknologiska testlabb. Det är arena för olika företag att genomföra pilotprojekt med befintliga eller nästa befintliga lösningar gentemot den regionala och kommunala vården. Det har från regionledningen uppdragits åt projektkontoret att söka externa medel för en förlängning av projektet. Förlängningen kommer fokusera på att ”stadfästa” konceptet Vältel samt digital mognad.

Hörcentralen

Ett pågående förändringsarbete där patient besöker antingen en hälsocentral eller får besök i hemmet när patienten behöver ha sin hörselapparat justerad. Idag behöver patienten besöka hörcentralen i Östersund för detta. En speciell väska har tagits fram med olika typer av utrustningar som skickas till patientens närområde. Hörcentralen kan via videoupkoppling föra ett vanligt samtal med patienten samtidigt som hörapparaten justeras på distans för att bättre passa patientens förändrade förutsättningar.

Hemmonitorering

Syftet med pilotprojektet var att utarbeta en vårdmodell med arbetssätt som underlättar egenvården för personer med kronisk sjukdom med hjälp av distansberoende teknik, initialt för patienter med diagnosen hypertoni, för att sen utöka till att även omfatta andra kroniska sjukdomar, såsom diabetes, hjärtsvikt, psykisk ohälsa, astma och KOL. Arbetshypotesen var att vi genom att underlätta egenvården och göra det enkelt för patienten att själv mäta relevanta hälsoparametrar skulle kunna öka engagemanget i den

egna hälsan. Genom att även underlätta kommunikationen mellan patient och hälsocentral var hypotesen att mängden egenvårdsråd i tidigt skede skulle kunna öka samt att det skulle bli möjligt att tidigare upptäcka ändringar i hälsotillståndet vid kroniska sjukdomar och kunna stödja egenvården, eller vid behov sätta in sjukvårdsåtgärder på sedvanligt sätt. På sikt skulle dessa åtgärder kunna förbättra både den upplevda och mätbara hälsan och minska behovet av sjukvård.

Projektets specifika syften var att:

- Ge de patienter som kan och vill ta ett ökat ansvar för sin egenvård och hälsa tillgång till digitala verktyg för självmätning och kontakt med sjukvården.
- Ge sjukvården tillgång till ett arbetsstöd som sorterar inkommande information från egenvården och nyttjar kompetensen på bästa sätt för varje personalkategori.
- Utforma nya arbetssätt tillsammans med patienter, vårdpersonal och stödjande aktörer.
- Förbättra upplevelsen och hälsan för patienterna och samtidigt på sikt förebygga onödig sjukvårdskonsumtion (ambulanstransporter, akuta sjukhusbesök och inläggningar, primärvårdsbesök, provtagnings).
- Identifiera och lösa systemhinder (regulatoriska/legala, IT, ersättning, organisation).
- Utveckla kunskap, organisation och processer för att genomföra liknande tester i framtiden och kunna öppna upp regionen som testbänk för distansöverbyggande teknik.

Virtuella akutrummet

Det virtuella akutrummet är en lösning som är framtagen av Primärvården i Region Jämtland Härjedalen. Lösningen består av flera olika beståndsdelar som har gjort det möjligt att dela en läkarjour över ett större geografiskt avstånd mellan olika enheter. Lösningen består av en förändrad arbetsprocess som inkluderar en initial triagering som utförs av en sjuk- och/eller en undersköterska, en akutliggare i vårdsystemet över en eller flera vårdenheter, en app för läkaren som har jour och en vagn som är utrustad med ett antal olika kameror och stetoskop som den jourhavande läkaren kan använda under undersökningen med stöd av personal som finns närvarande hos patienten när behov uppstår.

Det är en lösning för att

- Minska resande för patienter
- Minska resande för läkare
- Minska användningen av ”stafettläkare”
- Minska ”onödiga” ambulansresor till akuten

Lösningen finns idag i

- Funäsdalen
- Sveg
- Fjällhälsan i Hede
- Hallen
- Hammarstrand
- Ambulansen Funäsdalen

- Kälarne
- (Åre)
- (Föllinge)

Tidigare genomförda projekt

Dietist på distans 2.0

Region Jämtland Härjedalen ville förbättra dialogen mellan dietist, distriktssköterska och patient genom att utveckla processen/rutinerna och pröva denna i virtuella hälsorum samt i patientens hem eller boende.

Dietisterna upplevde att deras råd inte efterlevdes i den grad som var önskvärt och de sökte nya sätt att nå sina patienter som är runt 80 år eller äldre. Lösningen blev ett videomöte i patientens hem med hjälp av surfplattor som kommunernas distriktssköterskor initialt fick låna av regionen men på långsikt skulle kommunerna själva tillhandahålla dessa och skulle ta med sig till patientens möte. En utmaning av att projektet inte kunde utgå ifrån att patienterna hade eller ville tillhandahålla internet till distriktssköterskorna så mobilt internet behövdes användas.

Arbetet genomfördes under 2016 i ett agilt projekt som var framgångsrikt i sin omfattning. En tid efter projektavslutet börjande problemrapporter komma in om svårigheter för dietisterna att lyckas med sina uppkopplingar. Efter en viss tids felsökning så visade det sig att den amerikanska leverantören tagit bort stödet för citrix, dvs den miljö som vi använder. Felsökningen försvårades av att vår svenska leverantör inte uppfattat att stödet försvunnit.

Ett omtag gjordes under slutet av 2017 och programvaran skype for business valdes i och den var en del av office365 och därmed redan betald. Införandet har haft en del tekniska störningar som exempelvis att videokameror och headset inte kunde vara inkopplade samtidigt som diktafoner. I och med att den nya programvaran valdes behövdes även klienterna på dietisternas arbetsplatser förnyas. Arbetet har god utveckling och fler kommuner kontaktas succesivt och aktiviteter pågår för att införliva detta arbete i det interreg finansierade projektet Vältel. Det kommer mest troligtvis att öka kommunernas intresse av att delta eftersom kommunerna då kan rapportera in sin insats till vältel/interreg vilket de delvis kompenseras ekonomiskt för.

Barn Unga Vuxna

Ett projekt som har en lösning som liknar Dietist på distans. Detta projekt behövde också byta den tekniska lösningen för videomöten med patient. Idag har delar av vårdpersonalen möjlighet att koppla upp videomöten antingen ifrån sin normala arbetsplats eller ifrån surfplattor som har införskaffats.

Till saken kan nämnas att den utarbetade lösningen med E-visit inte kunde hantera alla deras patientfall så de har anammat den teknik som finns benämnd under video för besök för vissa av deras möten.

PCI

Denna ide byggde på att patienter till PCI inte skulle behöva resa in till Östersund för förberedande samtal och provtagning utan detta skulle ske på en hälsocentral.

Iden var enkel, kalla patienten till en Hälsocentral istället och genomföra både provtagning och videomöte ifrån respektive hälsocentral. Det var två hälsocentraler visade intresse för detta, Sveg och Strömsund.

Kallelsen, provtagningen och genomförande av videomötet gick snabbt att få till stånd. Det gick att genomföra inom två månader ifrån att iden framfördes ifrån representanter ifrån PCI. Det intressanta är att det tog ett år innan regelverket med patientregistreringar och bokningar kom på plats.

De rutiner som togs fram blir en referens till kommande aktiviteter när patienter kallas till Hälsocentraler istället för Östersunds sjukhus.

Projektet har också satt en struktur för hur vård på distansmöten registreras i vårdsystemet Cosmic och därmed enklare kan följas upp.